

танцювальних вистав великої форми. Отримують знання і вміння, що необхідні не просто хореографу, а балетмейстеру – «майстру балету». І саме засвоєння програми дисципліни попередніх курсів кваліфікації бакалавр є підґрунтям для заключного етапу виховання балетмейстера. Адже ця професія є надзвичайно складною і опанувати її за один-півтора роки навчання у магістратурі без попередньої підготовки не можливо. Виховання балетмейстера – складний і тривалий процес, що вимагає також безперервного самонавчання і самовдосконалення, шліфування професійної майстерності протягом всього творчого життя.

У підсумку дослідження робимо висновок, що дисципліна «Хореодраматургія» має тісний взаємозв'язок з іншими дисциплінами освітньої програми. Змістове наповнення курсу дисципліни «Хореодраматургія» у магістратурі є логічним продовженням змісту дисципліни «Мистецтво балетмейстера» згідно програми підготовки бакалавра. Знання, отримані студентами на молодших курсах поглиблюються і доповнюються, практичні уміння розширюються та удосконалюються під час навчання у магістратурі. У результаті випускники отримують інструментарій для майбутньої успішної творчої реалізації, що дає можливість знайти власний шлях в сучасному українському хореографічному мистецтві.

Цвілик К.М.

студентка,

Київський університет імені Бориса Грінченка

СИМВОЛКА ДЕРЕВА В ОБРАЗОТВОРЧОМУ МИСТЕЦТВІ

Найбільш загадковим та неоднозначним є символ дерева в живописі. З самих перших днів люди почали звертатися до ботанічних орнаментів та зображення рослинного світу.

Найбільш могутнім символом зростання та сезонного вмирання і відродження є дерево. Цьому образу відведено важлива роль в мистецькому світі та воно є невід'ємним елементом фольклору, і навіть в наші дні у деяких народностей дерево є тотемом, міфічним предком племені. «Священні дерева» володіли магічними властивостями,

закладеними в самій їхній природі та сутності. Можливо, частина цієї магії притаманна і полотнам із зображенням дерев? Різні дерева символізують різні якості, підкреслюючи загальний зміст картини.

Недарма цьому образу приписують велику магічну частину, адже за своєю структурою дерево є діленням наче на три секції. Доволі не часто ми звертаємо увагу на те яке є глибоке коріння, яке є провідником до таємного підземного світу. Стовбур, що знаходиться поміж нас та спостерігає за усім навколишнім та верхні кінцівки, що знаходяться під хмарами. Ці елементи натякають нам, що дерево наче первинна структура всесвіту: коріння – підземний світ, стовбур – земний, крона – небо.

Велика кількість дерев, що перебувають на планеті відповідають певні символи та образи. Це є так би мовити «мова-дерев». Якщо пильно роздивитись різні галузі мистецтва, як фольклор аби то живопис, то митці приписують різну символіку. Це має бути цікавим дослідженням на сьогоднішній день та актуальним питанням для поколінь. З плінністю часу та технологічними прогресом, люди почали забувати про магічність та природність елементів що нас оточують та й не кожен митець розуміється на символіці образів загалом.

У будь-якого предмета, що має якесь знаковий образ, можна виявити прихований сенс. В цьому і полягає основи символізації – багатогранне сприйняття і розуміння того чи іншого предмета. Символіка – це символічне значення, яке приписують чому-небудь. Що ж символізують дерева в творах Європейського мистецтва? Навіщо так часто до них зверталися художники? На ці питання ми і спробуємо дати відповідь.

З давніх-давен дерево представляє нескінченно оновлюється живий космос. Поряд з каменем, дерево служить вівтарем, оскільки дерево – центр миру і опора Всесвіту. Дерево є символом життя, родючості, ототожнюється з джерелом безсмертя і відповідно є символ воскресіння рослинності, весни і «відродження» року (майське дерево). У найдавніших міфах підкреслюються містичні узи поміж дерев і людьми (дерева народжують людей; дерево як сховище душ предків людини).

Дерево класичної міфології показує ієрархію божеств античної культури в їх відношенні до першопричини. У коріння цієї дерева знаходиться хаос, трохи вище по стовбуру – Демогоргон, Тартар і Ніч, вище – титани, гіганти, олімпійські божества на чолі з Зевсом, духи природи (кентаври, німфи і ін.), герої і напівбоги. Стовбур і основні гілки дерева міфології означають вищих богів, малі гілки та листя – їх

«втечі». Дерево стає своєрідним центром всесвіту на який покладається величезний зв'язок між світами та вимірами.

Дерево, як символ вищого ступенів можна трактувати як універсальна концепцію світу, характерних для більшості відомих світових культур и форм мистецтва. Дерево як символ наступного ступенів – як втілення Концепції добра и зла, життєвого циклу. До нижчих ступенів можна зарахувати дерево як втілення фізіологічної, духовної характеристики людини, ідей моральності.

Використовується термін «символ» – образ чи уявлення, що вказує на інший візуальний образ чи ідею, переконання, духовну чи матеріальну сутність.

Символісти вбачали мету мистецтва в тому, щоб втілити ідею у зрозумілий людині символ та розвинути її за допомогою нескінченних гармонійних варіацій. Тому поети-символісти іноді дивували читача згадками про звучання запаху, колір ноти, аромат думки.

Дуб – могуче та сильне дерево, як найбільш актуальний варіант світового древа (в слов'янських апокрифах згадки про дубі, посадженому при створенні світу, що стоїть «на силі Божій» і що тримає світ на своїх гілках), місце перебування божества, атрибут царської влади, чоловічий початок, символ довголіття, мудрості, сили і витривалості.

Одним з перших зобразив дуб на своїй картині Рафаель. Полотно «Святе сімейством під дубом» було створено їм в 1518 році. Рафаель використовував біблійний сюжет – святе сімейство і Іоанн Хреститель, які відпочивають під старим дубом. Наступна серйозна робота датована початком 17 століття. Голландський художник Якоб ванн Рейсдал звернув уваги на дуби. Йому належать картини «Водоспад в дубовому лісі» і «Великий дуб». На картині «Великий дуб» вікове дерево стало центром сільського життя, біля нього розмістилися селяни, які займаються своїми щоденними справами.

Олива – емблема миролюбності, священне дерево богів у грецькій традиції, знак нагороди атлетів. Значення емблеми миролюбності оливкова гілка придбала завдяки тому, що під час Олімпійських ігор у Стародавній Греції припинялися всі війни, а священні оливкові гаї вважалися недоторканими і у воєнний, і в мирний час.

А ось Сальвадор Далі, як істинний сюрреаліст, трактував значення оливи по-своєму: в картині сухе дерево – символ давньої мудрості, яка, на жаль, вже стала античністю.

До більш міфічного дерева відноситься Лавр. Вій часто знаходить своє положення в древній міфології.

Лавр – Святе дерево Аполлона, перетворена німфа Дафна; гілками цього дерева Аполлон, сумуючи за коханою, прикрасив свою голову і ліру. Завдяки цьому «божественному встановленню» лаврова гілка (вінок) придбала значення нагороди.

Дерево – фундаментальний культурний символ, що репрезентує вертикальну модель світу ідеєю бінарних.

Шубіна А.В.

бакалавр,

Науковий керівник: Михалевич В.В.

кандидат культурології, доцент,

Київський університет імені Бориса Грінченка

МОКУЛІТО ЯК РІЗНОВИД ГРАФІКИ

Графіка включає в себе різні види образотворчого мистецтва. Сюди відносять: рисунки-ілюстрації і найрізноманітніші можливі прикрашання книг, газет, журналів, виконаних тушшю, олівцем, аквареллю, гуашшю, темперою і т. д.; всі види плакатів; рисований художній шрифт; різні грамоти, дипломи, упаковки, етикетки, білети.

Розвиваючись протягом століть графіка збагатилась найрізноманітнішими художньо-технічними прийомами, що поступово набували свого реалістичного вдосконалення.

Будучи обмеженою розміром, графіка має неосяжні можливості ідейного та естетичного впливу на маси через свою тиражованість. Для графіки характерна лаконічність вираження. Вибирати основне і опускати зайве значить узагальнювати і спрощувати, тобто збагачувати сприймання. Тому творча робота художника-графіка, як і робота скульптора у мармурі, є тільки мистецтвом відкидання зайвого і залишення того, що створює образне втілення ідейного задуму.

На сьогоднішній день митцями по всьому світу використовується величезне різноманіття графічних технік. Знаковою подією у світі графіки стала поява принципово нової техніки – мокуліто. Вона народилась на стику